

Breyting á aðalskipulagi Akraness 2021-2033

Breyting á deiliskipulagi Smiðjuvalla

Deiliskipulagsrammi Smiðjuvalla

SKIPULAGSLÝSING

JANÚAR 2023

Efnisyfirlit

1	Yfirlit	3
2	Viðfangsefni	4
2.1	Skipulagssvæðið	4
2.2	Áherslur skipulags- og umhverfisráðs.....	4
2.3	Deiliskipulagsrammi Smiðjuvalla.....	5
2.4	Breyting á Aðalskipulagi Akraness 2021-2033	5
2.5	Breyting á deiliskipulagi Smiðjuvalla	6
3	Forsendur	7
3.1	Staðhættir.....	7
3.2	Gildandi skipulagsákvæði í aðalskipulagi	8
3.3	Deiliskipulag.....	10
3.4	Tengsl við aðrar áætlanir	11
4	Mat á umhverfisáhrifum	12
5	Skipulagsferli	12
5.1	Umsagnaraðilar	12
5.2	Auglýsing og afgreiðsla.....	13
5.3	Skil ábendinga og athugasemda við lýsingu.....	13

Akraneskaupstaður

Skipulags- og umhverfissvið
Dalbraut 4
300 Akranes
www.akranes.is
skipulag@akranes.is,
Sími: 433 1000

TEIKNA - teiknistofa arkitekta

Kaupangi v/Mýrarveg
600 Akureyri
www.teikna.is
arni@teikna.is
Sími: 461 5508

1 YFIRLIT

Í aðalskipulagi Akraness 2021-2033 er Smiðjuvallasvæðið norðan Esjubrautar og vestan Þjóðbrautar skilgreint sem þróunarsvæði C með það að markmiði að skoðaðir verði þar möguleikar á þéttri blandaðri byggð íbúða og atvinnustarfsemi.

Óbreytt landnotkun er heimil samkvæmt gildandi aðalskipulagi og deiliskipulagi en í framhaldi af stefnumörkun bæjarstjórnar um þróunarsvæði C er skipulagslýsing nú lögð fram til þess að hefja samráð við hagsmunaaðila og íbúa Akraness um framtíðarþróun svæðisins og megináherslur um landnotkun, nýtingu, bæjarmynd og umhverfi.

Mynd 1: Yfirlitsmynd

Viðfangsefnið er þríþætt:

1. Stefnt er að því að unninn verði deiliskipulagsrammi þar sem möguleikar á blandaðri landnotkun með íbúðarbyggð verða kannaðir og skilgreindir þannig að unnt verði að vinna deiliskipulag einstakra reita á grundvelli hans. Þá verði einnig metið hvernig breyta þurfi ákvæðum aðalskipulags svæðisins í heild eða einstakra hluta þess til þess að stefna deiliskipulagsrammans fái formlegt gildi.
2. Fyrir liggja áform um breytingar á deiliskipulagi Smiðjuvalla 12-22 þar sem fram koma hugmyndir um að reisa blandaða byggð með íbúðum og atvinnustarfsemi (sjá kafla 2.5). Slík breyting þarf að vera í samhengi við svæðið í heild og markvissa stefnu um framtíðarþróun þess sbr. ákvæði aðalskipulagsins um þróunarsvæði. Þar sem um er að ræða grundvallarbreytingu á landnotkun á Smiðjuvallasvæðinu er breytingaáform kynnt með skipulagslýsingu þótt ekki sé skylt að leggja fram lýsingu vegna breytinga á deiliskipulagi sbr. 1. mgr. 43. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.
3. Til umræðu eru lögð fram drög að breyttu aðalskipulagi þar sem gert verður ráð fyrir íbúðarbyggð og blandaðri byggð á reit E, Smiðjuvöllum 12-22. Tillaga að aðalskipulagsbreytingu verður unnin í samræmi og samhengi við tillögu að deiliskipulagsramma svæðisins.

Lóðarhafar og fasteigna eigendur á svæðinu hafa ákveðna stöðu og réttindi, sem ekki verður breytt nema með samráði og samkomulagi. Í því samhengi er bent á að í breytti stefnu og skipulagi geta falist áhugaverðir þróunarkostir fyrir rekstaraðila og lóðarhafa á svæðinu, sérstaklega þegar um er að ræða starfsemi sem vel getur þrífist í nábýli við íbúðarbyggð en einnig á lóðum með starfsemi sem gæti átt heima á rúmgóðum athafna- og iðnaðarsvæðum norðar í bæjarlandinu.

Í skipulagslýsingu þessari er gerð grein fyrir fyrirhugaðri gerð deiliskipulagsramma Smiðjuvallasvæðisins, fyrirhugaðri breytingu á deiliskipulagi og breytingu á aðalskipulagi Akraness. Í lýsingu koma fram upplýsingar um forsendur, stefnu og fyrirhugað skipulagsferli.

Með framlagningu og kynningu lýsingar er óskað eftir því að þeir sem hagsmuna eiga að gæta, umsagnaraðilar og almenningur leggi fram sjónarmið og ábendingar í upphafi verks, sem að gagni gætu komið við gerð skipulagstillagna

2 VIÐFANGSEFNI

2.1 SKIPULAGSSVÆÐIÐ

Skipulagssvæði nær til þriggja landnotkunarreitna aðalskipulagsins, VP-143, AT-144 og VP-146 (sjá kafla 3.2). Innan þess eru sjö byggðareitir merktir A – G á mynd 2. 10 lóðir eru við Kalmansvelli og 25 við Smiðjuvelli. Svæðið er 19,2 ha að flatarmáli miðað við mörk sem dregin eru 2 m innan við kantstein umlykjandi gatna og 2-7 m frá akbrautarjaðri Þjóðbrautar. Á reit E er einnig landnotkunarreitur I-145, iðnaðarsvæði með tengivirki Landsnets, en skipulagi hans verður ekki breytt. Reiturinn er ekki undanskilinn á yfirlitsuppdráttum enda er tengivirkið og verður hluti bæjarmyndar svæðisins.

Mynd 2: Byggðareitir og gatnakerfi á skipulagssvæðinu.

2.2 ÁHERSLUR SKIPULAGS- OG UMHVERFISRÁÐS

- Blönduð byggð:
 - Stefnt er að blandaðri byggð með atvinnustarfsemi og íbúðarbyggð. Atvinnustarfsemi getur hvort sem er verið í núverandi byggingum eða í hluta nýbygginga s.s. á jarðhæð íbúðarhúsa.
 - Áhersla verður á að halda í fjölbreytta atvinnustarfsemi á svæðinu og geta ýmis þjónustufyrirtæki og verslanir samlagast breyttum aðstæðum með nýrri íbúðarbyggð.
 - Æskilegt er að starfsemi, sem á einhvern hátt hefur neikvæð áhrif á umhverfi sitt, flytjist á hentugri stað s.s. á athafna- og iðnaðarlóðir í Flóahverfi. Það sama á við um atvinnustarfsemi sem þarfnast meira landrýmis en með góðu móti næst á Smiðjuvöllum.

- Bæjarumhverfi, bæjarmynd:
 - Leggja skal áherslu á vandað búsetuumhverfi þar sem þarfir íbúa eru í fyrsta sæti.
 - Skoðað verði hvort og þá á hvern hátt megi þróa umhverfið yfir í hefðbundinn evrópskan kaupstað með þéttri, samfelldri og blandaðri byggð. (Akranes neðan Merkigerðis hefur sterk einkenni hefðbundinnar kaupstaðarbyggðar.)
 - Kannað verði hvort hefðbundin randbyggð með inngörðum falli að meginlínunum svæðisins. (Randbyggð: Samfelld byggð meðfram götum).
 - Svæðið verði þróað úr „bílaborg“ með „húsum á bílastæðum“ í samfellda bæjarmynd með hefðbundnum bæjarrýmum, götum, torgum og görðum á sama hátt og á öðrum þéttingarsvæðum á Akranesi. Góð landnýting gæti fengist með gerð bílakjallara t.d. undir húsagörðum.
 - Skoðað verði á hvern hátt þróun og uppbygging svæðisins geti styrkt staðaranda Akraness.
- Umhverfismál:
 - Tekið verði mið af heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbærar borgir og samfélög.
 - Tekið verði mið af markmiðum landsskipulagsstefnu um sjálfbært skipulag þéttbýlis og sjálfbærar samgöngur.

Deiliskipulagsramminn verður unnin út frá ofantöldum punktum eftir því sem við á og úr vinnst og verður settur fram í texta og á einföldum skýringarmyndum. Sú stefna, sem samkomulag næst um verður síðan útfærð í deiliskipulagi einstakra reita og með aðalskipulagsbreytingum þar sem þess verður þörf. Deiliskipulagsrammi mun því ekki fela í sér útfærslu s.s. með byggingarreitum, byggingarmagni, húsaáæðum eða íbúðafjölda.

Þétting og endurnýjun byggðar á Smiðjuvallasvæðinu styður við markmið um sjálfbærni, vistvænar samgöngur, lýðheilsu og góða nýtingu tæknilegra og félagslegra innviða.

Þétting og endurnýjun byggðar er langtímaverkefni. Núverandi samþykkt notkun og starfsemi verður heimil áfram.

2.3 DEILISKIPULAGSRAMMI SMÍÐJUVALLA

Stefnt er að því að unninn verði deiliskipulagsrammi þar sem möguleikar á blandaðri landnotkun með íbúðarbyggð verða kannaðir og skilgreindir þar sem aðstæður leyfa þannig að unnt verði að vinna deiliskipulag einstakra reita á grundvelli hans.

Lögð verði drög að byggðamynstri svæðisins og gerð grein fyrir hugsanlegri bæjarmynd í grófum dráttum. Þá verði einnig metið hvort og hvernig þurfi að breyta ákvæðum aðalskipulags til samræmis við þá stefnu, sem tekin verður með gerð deiliskipulagsrammans.

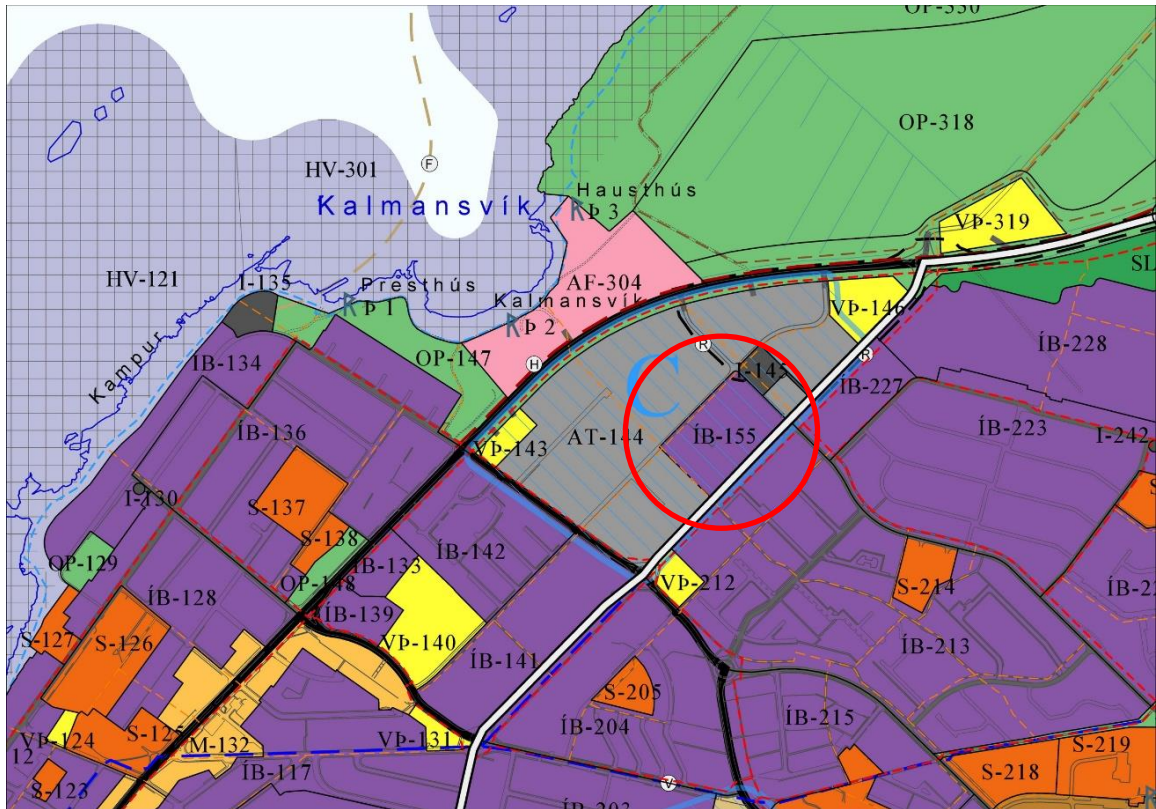
Deiliskipulagsrammi Smiðjuvalla verður ekki unninn sem lögformlegt skipulag samkvæmt ákvæðum skipulagslaga nr. 123/2010 og verður ekki s.k. rammahluti aðalskipulags. Kynning og samráð verður í samræmi við ákvæði skipulagslaga um deiliskipulag. Í deiliskipulagsrammanum mun felast stefnumörkun Akraneskaupstaðar um þróun svæðisins til langs tíma, sem mun fá formlega stöðu með aðalskipulagsbreytingum annars vegar og breytingum á deiliskipulagi hins vegar.

Deiliskipulagsramminn verður á þennan hátt lifandi vinnugagn í stöðugri vöktun og endurskoðun miðað við vöxt og viðgang samfélagsins, nýjar hugmyndir og tækifæri.

2.4 BREYTING Á AÐALSKIPULAGI AKRANESS 2021-2033

Með hliðsjón af frumdrögum að deiliskipulagi Smiðjuvalla 12-22 eru kynnt áform um breytingu á aðalskipulagi þar sem gert er ráð fyrir íbúðarbyggð og blandaðri byggð á reitnum. Breytingin yrði gerð með hliðsjón af þeirri stefnu sem tekin verður í deiliskipulagsramma svæðisins.

Hugsanleg aðalskipulagsbreyting felst í því að 2,4 hektara svæði verður afmarkað sem íbúðarbyggð og athafnasvæðið á Smiðjuvöllum minnkað að sama skapi. Sett yrðu ákvæði um blandaða byggð með atvinnustarfsemi á jarðhæð. Nýtingarhlutfall og húsaáæðir yrðu skilgreindar í deiliskipulagi, sem auglýst yrði samhliða.

Mynd 3: Drög að breyttu aðalskipulagi – nýtt íbúðarsvæði ÍB-155. Ósamþykkt. Berist saman við mynd 6, gildandi aðalskipulag.

2.5 BREYTING Á DEILISKIPULAGI SMÍÐJUVALLA

Fyrir liggja drög að breytingu á deiliskipulagi Smiðjuvalla 12-22 þar sem gert er ráð fyrir blandaðri byggð með íbúðum á efri hæðum og atvinnustarfsemi á jarðhæð. Í frumdrögum er gert ráð fyrir þriggja til sjö hæða byggingum og bílageymslu undir inngördum. Um er að ræða reit E á mynd 2. Breytingin kallar á breytingu á landnotkunarreit AT-144 í aðalskipulagi Akraness 2021-2033 þar sem afmarkað verður íbúðarsvæði á reit E með ákvæðum um blandaða byggð sbr. kafla 2.4.

Mynd 4: Smiðjuvellir 12-22. Gildandi deiliskipulag (t.v.) og drög að breyttu deiliskipulagi (t.h.). ASK-arkitektar.

Mynd 5: Frumdrög að breyttu deiliskipulagi, skýringarmynd. Íbúðarbyggð með atvinnustarfsemi á jarðhæð og bilageymslum undir garði. ASK-arkitektar.

3 FORSENDUR

3.1 STAÐHÆTTIR

Skipulagssvæðið er rúmlega hálfbyggt athafnasvæði með fjölbreyttri starfsemi. Hluti lóða er nýttur sem geymslu- og útsvæði. Byggingar eru af ýmsum gerðum og gæðum, ein og tvær hæðir.

Svæðið er allt raskað. Í fornleifaskrá Akraness frá 1999¹ eru engar fornminjar skráðar á því svæði sem til skoðunar er. Á þessu stigi verður svæðið ekki kannað m.t.t. fornleifa en það verður gert í samræmi við ákvæði laga um menningarminjar nr. 80/2012 áður en deiliskipulag verður afgreitt þegar þar að kemur.

Umferðartengingar eru til vesturs að Kalmansbraut og suðurs að Esjubraut. Í vesturhorni svæðisins er bensínstöð og bílþjónusta með tveimur tengingum til vesturs og einni til suðurs. Stefnt er að því að þvergatan sunnan lóða nr. 15, 24 og 26 tengist Þjóðbraut þegar hringtorg verður gert á gatnamótum við Ketilsflöt.

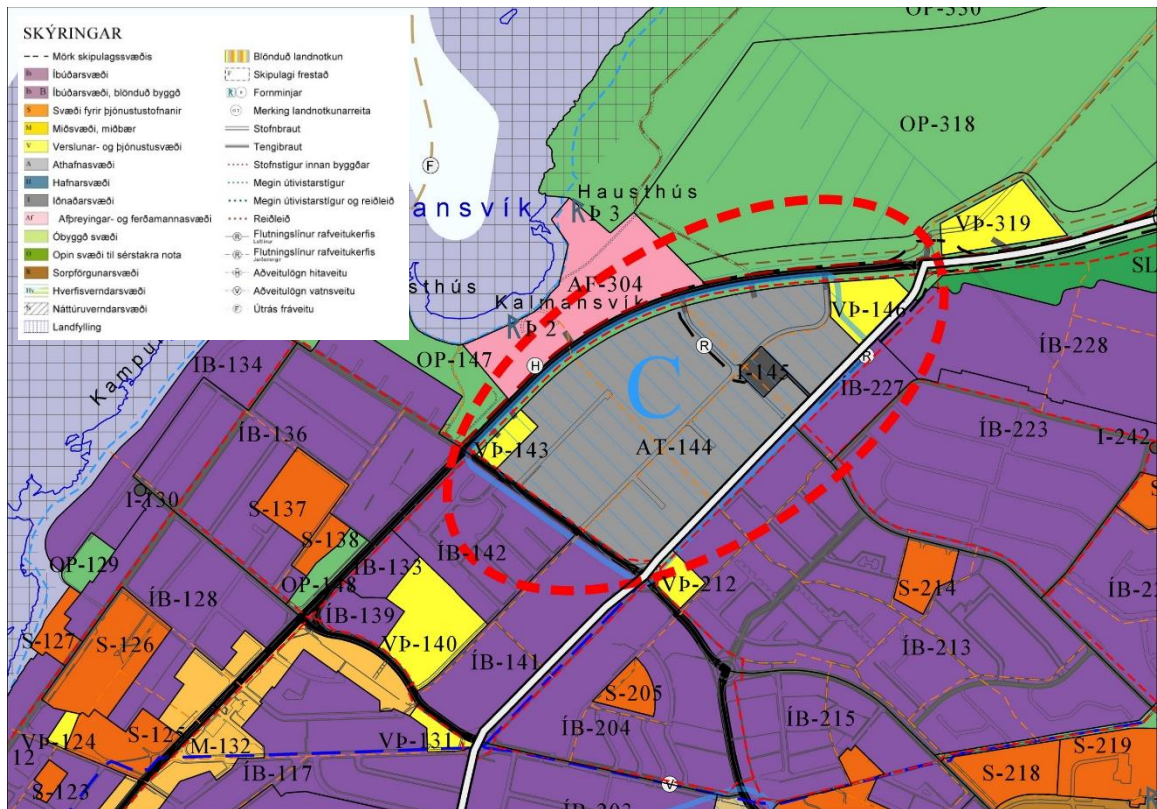
Kalmansbraut/Akranesvegur var áður Þjóðvegur. Veghelgunarsvæði götunnar miðaðist við það. Til athugunar mun koma hvort og þá hvernig nýta megi betur ónýtt land milli lóða á Smiðjuvöllum og Kalmansvöllum og götunnar miðað við eðlilega heildarbreidd tengibrautar innan þéttbýlis.

Norðan þvergötunnar eru stórverslanir og fyrirtæki í nýlegum byggingum, aðveitustöð rafveitu, sem er endastöð flutningslína raforku (jarðstrengja), og vöruskemma með stóru útsvæði. Einhverjir uppbyggingarkostir eru innan lóða á svæðinu. Nýlegt tengivirki Landsnets er á svæði I-145 en ekki er gert ráð fyrir breytingum á þeirri lóð eða stöðu mannvirkja þar. Að stöðinni liggja flutningslínur raforku í jörð.

Úttekt verður gerð á landnotkun, landnýtingu, starfsemi og gerð og ástandi bygginga á svæðinu, sem lögð verður til grundvallar stefnumörkun um framtíðarskipulag þess.

¹ Adolf Friðriksson og Orri Vésteinsson. *Akranes, fornleifaskrá*. Fornleifastofnun Íslands FS066-97052. Reykjavík 1999.

3.2 GILDANDI SKIPULAGSÁKVÆÐI Í AÐALSKIPULAGI

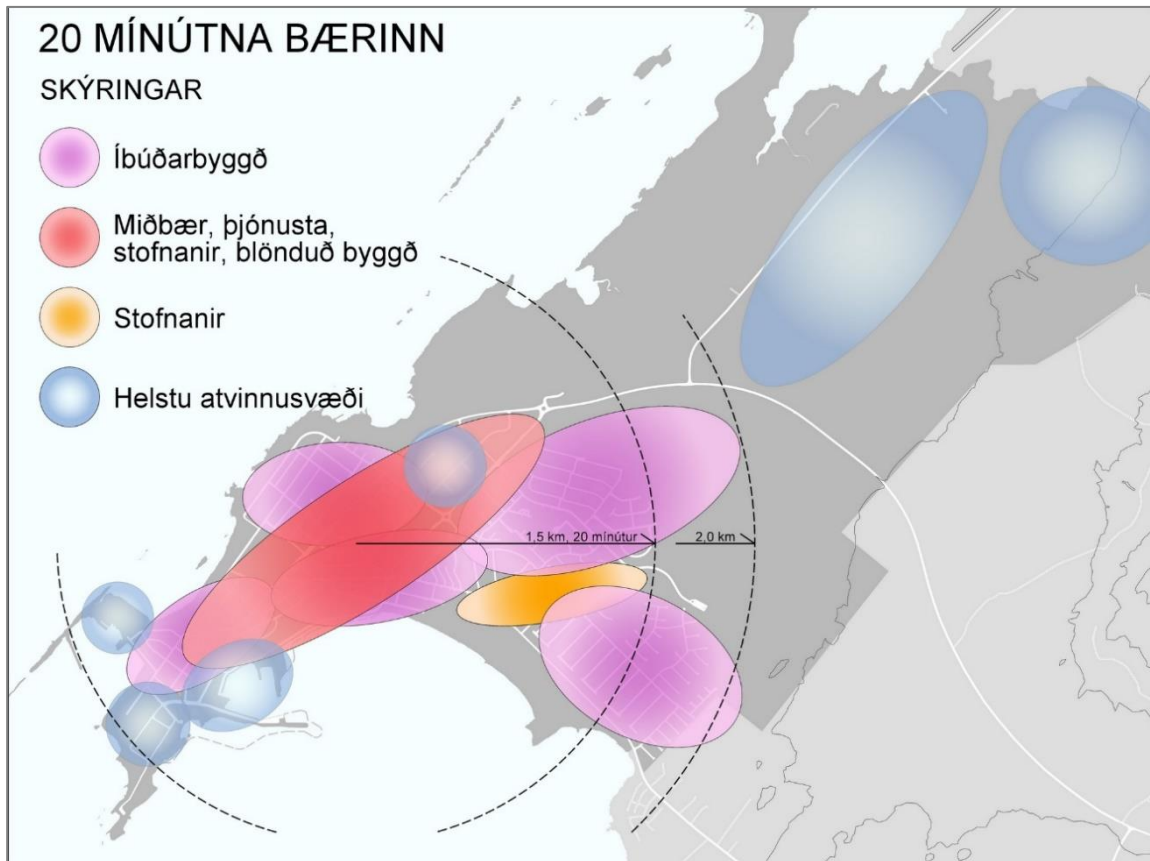
Mynd 6: Gildandi Aðalskipulag Akraness 2021-2033.

STEFNA OG MARKMIÐ

Samantekt þeirra markmiða aðalskipulagsins sem helst snerta fyrirhugaða skipulagsvinnu á Smiðjuvallasvæðinu.

Lögð skal áhersla á vandað bæjarumhverfi með fallegri bæjarmynd sem hafi jákvæð áhrif á lífsgæði íbúa og auki aðráttarafl bæjarins.

- Viðhalda skal þeim jákvæðu eiginleikum bæjarumhverfisins sem ljá bænum sérstöðu og einkenni. Unnið verði að endurbótum á bæjarmynd og umhverfi þar sem þess er þörf m.a. með þéttingu byggðar. Með þéttingu byggðar er einnig leitast við að auka hagkvæmni í rekstri bæjarins.
- „20 mínútna bærinn“ er viðmiðun í skipulagi byggðar, samgöngum og umhverfismótun á Akranesi.
 - Stefnt er á að vöxtur íbúðarbyggðar verði innan þjóðvegjar á skipulagstímabilinu og taki mið af „20 mínútna bænum“.
 - Ávallt verði nægt framboð byggingarlóða, bæði fyrir íbúðarhús og hvers kyns atvinnuhúsnæði.
 - Gert verði ráð fyrir blöndun húsagerða og íbúðagerða í nýjum íbúðarhverfum.
 - „20 mínútna bærinn“ er viðmiðun í skipulagi byggðar, samgöngum og umhverfismótun á Akranesi.

Mynd 7: 20 mínútna bærinn, skýringarmynd úr aðalskipulagi.

SÉRÁKVÆÐI AÐALSKIPULAGS FYRIR SMÍÐJUVALLASVÆÐIÐ

Tveir landnotkunarreitir eru á fyrirhuguðu skipulagssvæði.

Nr.	Stærð	Svæði	Lýsing	Sérákvæði
AT-144	16.7	Smíðjuvallasvæðið; Smíðjuvellir, Kalmansvellir.	Fjölbreytt atvinnustarfsemi; verslanir (byggingarvörur, húsgögn, matvara), verkstæði, slökkvistöð, þjónusta. Aðaluppbyggingarsvæði fyrir almenna atvinnustarfsemi. Hálfbyggt.	Blönduð landnotkun. Léttur iðnaður og atvinnu- og þjónustufyrirtæki, sem ekki hafa neikvæð áhrif á umhverfi sitt. Heimil verslun með fyrirferðarmikinn varning og/eða með vörur sem ekki eiga heima í miðbæ eða á verslunarsvæðum. Smáverslanir og sérverslanir einungis heimil í tengslum við skylda/tengda framleiðslu eða atvinnustarfsemi. Ákvæði um nýtingarhlutfall og yfirbragð skulu sett í deiliskipulagi. Allt að fimm hæða byggð, nánari ákvæði um húsa-gerðir og hæðir skulu sett í deiliskipulagi. Geymsla jarðefna (t.d. mól, sandur) utandyra óheimil. Svæðið er afmarkað sem þróunarsvæði C og breytingar hugsanlegar sbr. kafla 3.21.3.
VP-143	0.5	Bensínstöð við Eshubraut/Kalmansbraut.	Lóð fyrir bensínstöð.	Sjá ákvæði um fullbyggð svæði í kafla 3.1.1. Svæðið er innan þróunarsvæðis C og breytingar hugsanlegar sbr. kafla 3.21.3.

Í kafla 3.21 í greinargerð aðalskipulagsins er gerð grein fyrir þróunarsvæðum. Þar segir:

Afmörkuð eru þrjú þróunarsvæði þar sem unnið er að stefnumörkun um framtíðarnýtingu og skipulag. Landnotkunarreitir innan þróunarsvæðanna eru á þessu stigi skilgreindir út frá gildandi aðalskipulagi og þeim þróunarhugmyndum, sem fram hafa komið við endurskoðun aðalskipulagsins. Landnotkun verður því samkvæmt aðalskipulagi og aðalskipulags-ákvæðum þangað til formlegar breytingar verða gerðar ef til þess kemur.

Afmörkun þróunarsvæða er fyrst og fremst skýr ábending til eigenda og annarra hagsmunaaðila um þróunarstarf og að breytinga kunni að vera að vænta á svæðunum. Miðað er við að aðalskipulagi innan þróunarsvæðanna verði breytt gefi ný og breytt áform á grunni þróunaráætlana eða samkeppni tilefni til þess.

Á þessu stigi er ekki fyrirséð hvort breytingar verða settar fram sem rammahluti aðalskipulags eða hefðbundnar breytingar á aðalskipulagi og nýjar deiliskipulagsáætlanir.

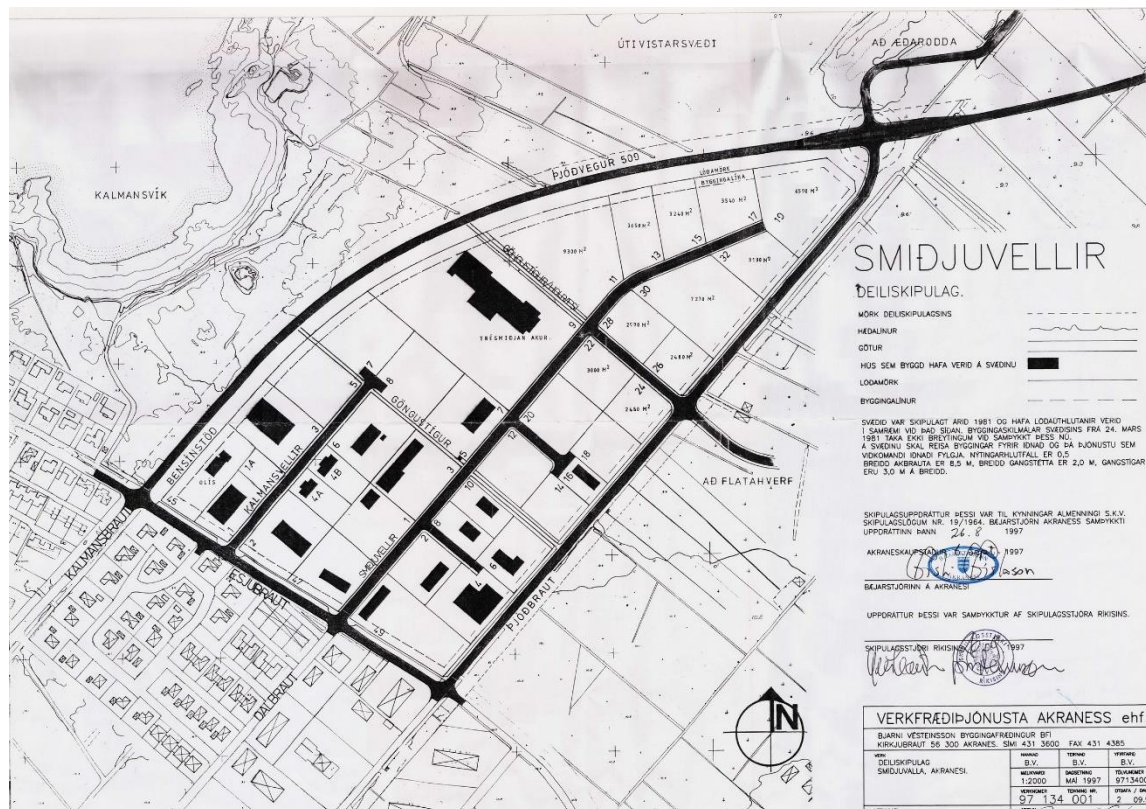
Ákvæði um þróunarsvæði C, Smiðjuvallasvæðið:

Við gerð þróunaráætlunar verða m.a. skoðaðir möguleikar á þéttri blandaðri byggð íbúða og atvinnustarfsemi. Forsendur breytinga eru annars vegar möguleikar á tilfærslu og uppbyggingu plássfrekrar atvinnustarfsemi og fyrirtækja, sem hafa áhrif á umhverfi sitt upp í Flóahverfi eða Kirkjutungu og hins vegar að stór hluti nýrra starfa í verslun, þjónustu og skapandi greinum verði í fyrirtækjum sem vel geta verið í nábýli við íbúðarbyggð og á það einnig við hluta þeirrar starfsemi sem fyrir er á svæðinu.

3.3 DEILISKIPULAG

Í gildi er deiliskipulag Smiðjuvalla sem samþykkt var 20.9.1997. Alls hafa 16 breytingar verið gerðar á deiliskipulaginu fram til ársins 2022.

Innan deiliskipulags Smiðjuvalla er deiliskipulag reits E, Smiðjuvalla 12-22 frá 2020. Þar er gert ráð fyrir nýrri byggð með léttum iðnaði, þjónustufyrirtækjum og skrifstofum. Fyrir liggja breytt áform um skipulag reitsins með þéttri íbúðarbyggð með atvinnustarfsemi á jarðhæð.

Mynd 8: Deiliskipulag Smiðjuvalla, samþykkt 6. september 1997. Síðari breytingar ekki innfærðar. Sjá einnig mynd 4.

Deiliskipulagsuppráttur Smiðjuvallasvæðisins verður uppfærður með síðari breytingum og settur fram með deiliskipulagsramma svæðisins.

3.4 TENGLI VIÐ AÐRAR ÁÆTLANIR

UMHVERFISSTEFNA AKRANESKAUPSTAÐAR

Umhverfisstefna Akraneskaupstaðar er fléttuð inn í stefnu og meginmarkmið Aðalskipulags Akraness 2021-2033 eftir því sem við á.

HEIMSMARKMIÐ SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun voru samþykkt af fulltrúum allra aðildarríkja Sameinuðu þjóðanna í september árið 2015. Markmiðin, sem gilda á tímabilinu 2016-2030, eru 17 talsins með 169 undirmarkmið og taka bæði til innanlandsmála sem og alþjóðasamstarfs á gildistímanum. Ríkisstjórn Íslands samþykkti í júní 2018 að forgangsraða 65 af 169 undirmarkmiðum heimsmarkmiðanna við innleiðingu þeirra á Íslandi.²

Heimsmarkmiðin eru yfirgrípanði og eru studd markmiðum Landsskipulagsstefnu 2015-2026, sem betur eiga við skipulag sveitarfélaga.

LANDSSKIPULAGSSTEFNA 2015-2026

Landsskipulagsstefna 2015-2026 var samþykkt á Alþingi 16. mars 2016. Í henni er sett fram stefna um hvernig stjórnvöld skuli vinna að skipulagsmálum og byggir hún á fjórum leiðarljósum:

- Að skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að sjálfbærri þróun.
- Að skipulag byggðar og landnotkunar sé sveigjanlegt og stuðli að seiglu gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum.
- Að skipulag byggðar og landnotkunar stuðli að lífsgæðum fólks.
- Að skipulag byggðar og landnotkunar styðji samkeppnishæfni landsins alls og einstakra landshluta.

SJÁLFBÆRT SKIPULAG ÞÉTTBÝLIS (*kaflanúmer eru úr landsskipulagsstefnu*)

3.2.1 Vöxtur þéttbýlisstaða.

... Almennt verði haft að leiðarljósi að þetta byggð og blanda atvinnustarfsemi, verslun og þjónustu, og tengja við íbúðarbyggð í þágu sjálfbærni daglegs lífs og aukinna lífsgæða.

Í aðalskipulagi Akraness er lögð áhersla á uppbyggingu bæjarins innan þjóðvegjar sem markar skýr skil milli meginhluta þéttbýlisins og upplands með athafna- og iðnaðarsvæðum. Einnig er lögð áhersla á blandaða byggð ólíkra húsagerða annars vegar og blöndu íbúðarbyggðar og atvinnustarfsemi á vissum svæðum hins vegar. Stefna aðalskipulags um þróunarsvæði C á Smiðjuvallasvæðinu styður markmið landsskipulagsstefnu.

3.2.2 Hagkvæm uppbygging.

... Stuðlað verði að fjölbreyttum húsnæðiskostum, svo sem hvað varðar húsagerðir og stærðir. Tryggt verði fjölbreytt og sveigjanlegt húsnæði sem stuðli að félagslegri fjölbreytni og í því samhengi verði hugað sérstaklega að framboði á húsnæði fyrir alla tekjuhópa.

Endurnýting Smiðjuvallasvæðis að hluta með þéttri íbúðarbyggð stuðlar að hagkvæmni í rekstri bæjarins, bættri bæjarmynd og fjölbreyttu búsetuumhverfi. Þétting byggðar og endurnýting gamalla iðnaðar- og athafnasvæða miðast við hugmyndina um 20 mínútna bæinn.

GÆÐI HINS BYGGÐA UMHVERFIS.

3.3.1 Gæði byggðar og bæjarrýma.

Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði sérstaklega hugað að gæðum hins byggða umhverfis og sett fram stefna og ákvæði um mælikvarða byggðar, byggðamynstur og samspil byggðar, bæjarrýma og ferðamáta. Einnig verði sérstaklega hugað að almenningsrýmum og útivistarsvæðum með það að markmiði að hvetja til útiveru og hreyfingar, matjurtaræktunar og náttúruupplifunar og jafnframt varðveita verðmæt náttúrusvæði. ...

Þétting og uppbygging blandaðrar byggðar á núverandi athafnasvæði með gisna og sundurlausa bæjarmynd mun miða að því að bæta bæjarmynd og búsetuumhverfi á Akranesi. Hluti þeirrar

² *Forgangsmarkmið ríkisstjórnarinnar* (sótt í okt. 2019).

starfsemi, sem nú er á svæðinu, mun geta verið þar áfram til framtíðar annað hvort í núverandi byggingum eða í nýbyggingum. Í aðalskipulagi er stefna um að byggingar á Akranesi geti talist góð byggingarlist.

SJÁLFBÆRAR SAMGÖNGUR.

3.5.2 Samgöngur í þéttbýli.

Sveitarfélög marki í skipulagi samþætta stefnu um byggð og samgöngur. Áhersla verði lögð á göngu- og hjólavænt umhverfi og að tvinna saman almenningsamgöngur og byggðaskipulag. Gatnaskipulag og gatnahönnun miði að því að skapa bæjarrými og umferðarrými fyrir akandi, hjólandi og gangandi vegfarendur.

Smiðjuvallasvæðið fellur vel inn í myndina af 20/25 mínútna bænum. Núverandi gatnakerfi og reitaskipting á svæðinu gefur væntanlega kost á áhugaverðri bæjarmynd og aðlaðandi umferðarrýmum fyrir alla fararmáta.

4 MAT Á UMHVERFISÁHRIFUM

Öll skipulagsvinna fellur undir lög um umhverfismat áætlana og framkvæmda nr. 111/2021 og þar með breytingar á deiliskipulagi og aðalskipulagi. Deiliskipulagsrammi Smiðjuvallasvæðisins verður ekki unninn sem lögformleg skipulagsáætlun og eiga ákvæði laganna því ekki við hann. Við gerð deiliskipulagsrammans verður eigi að síður litið til þeirra umhverfisþátta sem máli skipta og verður gerð grein fyrir líklegum áhrifum stefnunnar á umhverfi og samfélag eftir því sem við á og í samhengi við mat á breytingum á aðal- og deiliskipulagi.

Í umhverfismatsskýrslu áætlunar skal a.m.k. koma fram:

- yfirlit yfir efni viðkomandi áætlunar og tengsl hennar við aðra áætlanagerð,
- lýsing og mat á líklegum umhverfisáhrifum af framkvæmd áætlunarinnar þar sem lagt er mat á vægi umhverfisáhrifa út frá skilgreindum viðmiðum,
- lýsing og mat raunhæfra valkosta við áætlunina, að teknu tilliti til markmiða með gerð áætlunarinnar og landfræðilegs umfangs hennar, þ.m.t. núllkosts,
- lýsingu á fyrirhuguðum mótvægisáðgerðum og vöktun, eftir því sem við á,
- samantekt á skýru og auðskiljanlegu máli á upplýsingum í a–d-lið,
- nánari upplýsingar sem tilgreindar eru í reglugerð um efni umhverfismatsskýrslu.

Óskað er eftir samráð við Skipulagsstofnun um umfang og áherslur í umhverfismatsskýrslu.

5 SKIPULAGSFERLI

Með framlagningu og kynningu lýsingar þessarar er umsagnaraðilum, hagsmunaaðilum og almenningi gefinn kostur á að leggja fram sjónarmið og ábendingar sem að gagni gætu komið við mótun deiliskipulagsramma Smiðjuvallasvæðisins og tillagna að breytingum á aðalskipulagi og deiliskipulagi áður en gengið verður frá tillögum til kynningar og afgreiðslu.

Stefnt er að því að breytingar á deiliskipulagi og aðalskipulagi verði kynntar og auglýstar á sama tíma og tillaga að deiliskipulagsramma Smiðjuvallasvæðisins.

5.1 UMSAGNARAÐILAR

Óskað er umsagnar frá eftirtöldum umsagnaraðilum:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Vegagerðin
- Minjastofnun Íslands, minjavörðurinn á Vesturlandi
- Heilbrigðiseftirlit Vesturlands
- Orkuveita Reykjavíkur/Veitur ohf.
- Landsnet

5.2 AUGLÝSING OG AFGREIÐSLA

KYNNING OG AUGLÝSING

Gengið verður frá tillögu að deiliskipulagsramma Smiðjuvallasvæðis og tillögum að breytingum á aðal- og deiliskipulagi með hliðsjón af ábendingum og athugasemdum, sem kunna að berast á kynningartíma skipulagslýsingar.

Skipulags- og umhverfisráð mun leggja tillögu að deiliskipulagsramma og breytingartillögur fyrir bæjarstjórn og þær síðan auglýstar með sex vikna athugasemdafresti í samræmi við ákvæði skipulagslaga um kynningu og auglýsingu skipulagstillagna. Deiliskipulagsramminn verður samþykktur sem stefna um þróun svæðisins en ekki sem formleg skipulagsáætlun skv. skipulagslögum.

TÍMAÁÆTLUN

Deiliskipulagsrammi:

Lýsing afgreidd í skipulags- og umhverfisráði	16. janúar 2023
Lýsing afgreidd í bæjarstjórn	janúar 2023
Kynning/auglýsing lýsingar	janúar-febrúar 2023
Skipulagsvinna, stefnumótun fyrir deiliskipulagsramma	janúar-febrúar 2023
Deiliskipulagsrammi auglýstur	febrúar-mars 2023.
Deiliskipulagsrammi samþykktur	febrúar-mars 2023

Aðalskipulag

Ef breyting verður gerð á aðalskipulagi vegna Smiðjuvalla 12-22 verður tillaga um breytinguna send skipulagsstofnun til yfirferðar eftir að bæjarstjórn hefur ákveðið að auglýsa hana. Að fenginni umsögn Skipulagsstofnunar verður tillaga auglýst í 6 vikur. Ef athugasemdir gefa tilefni til meiri háttar breytinga á tillögunni skal hún auglýst að nýju.

Aðalskipulagstillaga auglýst	mars 2023
Staðfesting aðalskipulagsbreytingar	apríl-maí 2023

Deiliskipulag

Breytingu á deiliskipulagi Smiðjuvalla 12-22 sem háð er breytingu á aðalskipulagi má auglýsa á sama tíma og aðalskipulagsbreytinguna. Breytt deiliskipulag tekur gildi þegar breyting á aðalskipulagi hefur verið staðfest.

5.3 SKIL ÁBENDINGA OG ATHUGASEMDA VIÐ LÝSINGU

Óskað er eftir sjónarmiðum, hugmyndum, ábendingum og athugasemdum í upphafi verks. Skipulagslýsing verður send umsagnaraðilum, kynnt með auglýsingu í blöðum og dreifiritum, á vef Akraneskaupstaðar <http://www.akranes.is/> og verður aðgengileg í þjónustuveri Akraneskaupstaðar að Dalbraut 4.

Þeir sem vilja leggja verkefninu lið á þann hátt skulu koma efni sínu skriflega til Skipulags- og umhverfissviðs Akraneskaupstaðar, Stílholti 16-18, 300 Akranesi, eða á netfangið skipulag@akranes.is, merkt **Smiðjuvallasvæði**. Tilgreina skal nafn, kennitölu og heimilisfang í innsendum gögnum.

Tímafrestur fyrir ábendingar og athugasemdir er tilgreindur í auglýsingu og á vefsíðu Akraness.